

Başvuru Numarası : 2023/1852
Toplantı Tarihi/Sayısı : 05.09.2024/45
Karar Numarası : 2024/971
Başvuran : L. K.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Ceza infaz kurumunda bulunan başvuranın denetimli serbestlik hükümlerinden faydalandırılma talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, Afyonkarahisar 1 No.lu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunduğunu, beyinde 2 adet kistik lezyon olduğunu, vücudunun solunda dönem dönem felçler yaşadığını, karnının sağında geçmeyen büyük anormal bir şişlik, ağrı ve kramp olduğunu, makat bölgesinde kanamalarının olduğunu, 4 yıldır gittiği hastanelerde yapılan birçok tetkike rağmen hastalıklarına herhangi bir teşhis konulmadığını, 8 ve 14 yaşlarında iki adet engelli çocuğunun bulunduğunu, 8 yaşındaki oğlunun kör ve sağır olduğunu, sürekli çok ağır krizler yaşadığını, eşinin anne ve babasının vefat ettiğini ve tek çocuk olduğundan yapayalnız kaldığını, eşinin gücü yetmediğinden yatalak oğlunu kucığında dahi taşıyamadığını, oğlunun hastane ve rehabilitasyon merkezlerine sürekli gitmesi gerektiğini ancak hiçbirine götürülemediğini, oğlunun başında 24 saat nöbet tutulması gerektiğini, 14 yaşındaki kızının muskuler distrofi hastası olduğunu, beyinde hasar olduğunu, antidepresan kullandığını, intihar teşebbüslerinde bulunduğunu, eşinin tüm bunlara yetişemediğini, 8/10/2023 tarihinde denetimli serbestlik tedbiri hakkının doğduğunu, İdare ve Gözlem Kurulu'nun kendisine 57,50 puan verdiğini, 80 puan verilmesi halinde denetimli serbestlik tedbirinden faydalanabileceğini, iyi halli olduğunu, sportif faaliyetlere katıldığını, açıköğretim sisteminde eğitimine devam ettiğini, diğer mahpuslarla da iyi geçindiğini iddia etmekte ve çocuklarının zor durumda olması ve bahse konu hastalıkları sebebi ile denetimli serbestlikten yararlanma konusunda yardım talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

4. Anayasa'nın "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

"Hakimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz..."

5. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır: (...) f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. (...) (i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ..."

6. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(...)

(4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.

(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar" başlıklı 40'inci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz."

8. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği (...) ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, (...) yönlerinden incelenir."

9. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurularla ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence

ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

12. Bununla birlikte başvuru, başvuranın bulunduğu ceza infaz kurumunda İdare ve Gözlem Kurulu'nun 16/6/2023 tarihli ve 2023/... sayılı Kararı ile hükümlü olan başvuran hakkında ilgili servislerce hazırlanan gelişim değerlendirme raporlarına göre belirlenen dönem puanı ortalamasının 57,50 olarak belirlendiği, 80 puan verilmesi halinde denetimli serbestlik tedbirinden faydalanabileceği, iyi halli olduğu iddiasıyla yaşadığı mağduriyetinin giderilerek denetimli serbestlikten faydalandırılması talebine ilişkindir.

13. 16/5/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanunu'nun 4'üncü maddesinde, hükümlülerin cezalarının infazı ve tahliyesi gibi işlemlere ilişkin şikâyetlerini inceleyip karara bağlamanın İnfaz Hakiminin görevi olduğu; 5'inci maddesinde ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin kanun veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle bu karar, işlem veya faaliyetlere karşı şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabileceği; 6'ncı maddesinde ise, infaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren yedi gün içinde infaz hakimliğinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza mahkemesine itiraz edilebileceği düzenlenmiştir.

14. Başvuru dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, başvuranın Afyonkarahisar 1 No.lu Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İdare ve Gözlem Kurulu Kararı'nın iptali için İnfaz Hakimliğine şikâyet ve ardından Afyonkarahisar 1'inci Ağır Ceza Mahkemesine itiraz başvurusunda bulunduğu ancak itirazının da reddine karar verildiği anlaşılmıştır.

15. Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

16. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesinde ise yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler ile yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıkların Kurumun görev alanına girmediği hükme bağlanmıştır.

17. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde; talebin yargıya intikal ettiği, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

5/9/2024 tarihinde, Saffet BALIN'ın karşı oyuyla OY ÇOKLUĞUYLA, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

Ek: 2024/971 L. K. Kararı Saffet BALIN Karşı Oyu (1 Sayfa)

20.09.2024

KARŞI OY GEREKÇESİ

Karar Adı : L. K.
Karar Numarası : 2024/971

6701 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin birinci fıkrası "*Kurum, başvuruları ve resen yaptığı incelemeleri başvuru ve resen inceleme kararı tarihinden itibaren en geç üç ay içinde sonuçlandırır. Bu süre, Başkan tarafından bir defaya mahsus olmak üzere en fazla üç ay uzatılabilir.*" hükmünü haizdir. İlgili hüküm uyarınca başvuruların incelenmesi ve karara bağlanması için belirlenen sürenin altı ay olduğu görülmektedir.

Somut başvuruda, yukarıda yer verilen normatif düzenlemedeki azami süreye uyulmadığından sayın çoğunluğun görüşüne iştirak edilememiştir.

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>